

PODBIEL

Štvrťročník obce Podbiel ■ ročník 28 ■ október 2023 ■ číslo 3



■ V minulosti sa na vlastníctvo príliš nehládalo, teraz treba pod cestami upratať ■
Oslovili sme poslancov, ako nakladajú so svojim mandátom ■ Vždy veselé, plné energie aj
v osemdesiatke. Čo im dáva radosť žiť ■ Najprv tam bývali zbojníci, po nich žandári, keď sa
však v dome piekol chlieb, bolo naj ■ TC Podbiel má nápady, plány, ale aj robotu za sebou



Dielo nad dedinou je aj vyjadrením viery

**Vrchol Červenej skaly prilákal na sviatok
Sedembolestnej Panny Márie pár stoviek
Podbielanov, aby kríž a pietu, ktoré tam postavili,
dostali ešte vyššie.**

■ Počasie praje, chodníčkom zo Zámestia šliapu deti, mladí, starší i najstarší. Prekonanie viac ako sto metrov výškových trvá zhruba pol hodinu. Cestu hore zvládnu aj terénne autá, tých, ktorí majú menej síl alebo času, vyvážajú hasiči a dobrovoľníci.

Kým mnohí videli kríž a pietu Sedembolestnej Panny Márie, ktorá zdobí skalu, iba zdola z dediny, teraz stáli priamo pod symbolmi kresťanstva. Padali slová uznania, cvakali spúšte fotoaparátov, rozvoniaval guláš.

Kríž vysoký 12,5 metra tam stojí od júla 2022, drevorezba piety od júna tohto roku.

„Kamkoľvek ja pôjdem – čo len robiť budem – Mária je pri mne – chráni ma úprimne,“ znie na pravé poludnie mariánska pieseň. Začína sa slávnostný obrad požehnania kríža a piety Sedembolestnej Panny Márie.

„Vyvýšené miesto je v Biblii vždy miestom stretnutia sa s Bohom,“ víta veriacich správca podbielanskej farnosti Matúš Oravec. „Mojžiš vyšiel na vrch Sinaj, aby mu Boh odovzdal Desatoro, Ježiš vyšiel na vrch Tábor, aby sa premenil.“ Na vrchole akoby človek cítil, že je bližšie k Bohu. „Dostať zároveň akoby nadhľad na ľudské veci a vidí krásu, ktorou

nás obdaroval Boh, lebo z krásy stvorenia cítime veľkosť Stvoriteľa.“

Ako Matúš Oravec dodal, dnes na Červenú skalu nevyšli veriaci len preto, aby sa zúčastnili obradu, ale najmä preto, aby vyjadrili svoju vieru získanú od predkov, ktorí ju ustáli aj v ťažkých časoch komunizmu, a nádej, že Podbiel bude aj naďalej pod ochranou Sedembolestnej Panny Márie a nad ním bude kľačať Ježiš Kristus.

Spoločné dielo potom požehnal dekan Trstenského dekanátu Juraj Spuchlák. „Nech z kríža čerpajú útechu v súženiach, s istotou sa k nemu utiekajú v nebezpečenstvách a vyzbrojení jeho silou nech kráčajú bez pohromy po cestách tohto sveta.“

Počas slávnostnej akcie opätovne odznali poďakovania Podbielanom za podporu a pomoc pri budovaní diela. Iniciátor diela Vladimír Krížo priznal, že rozsvietenie symbolu podnietilo aj jeho osobne k modlitbám.

Červenú skalu, dominantu obce, tvoria vápence, ktoré vznikali pred 195 až 65 miliónmi rokov ako hlbokomorské sedimenty. „Ako chlapci sme tu chodili hľadať skameneliny – fosílie rôznych živočíchov, je ich tu možné nájsť aj dnes,“ povedal starosta Ján Sitek. Poprosil Podbielanov, aby dielo chránili a vyjadril túžbu, aby sa z vrcholu skaly stalo raz pútnické miesto, miesto stretávania sa a miesto, odkiaľ bude vždy krásny pohľad na pekný Podbiel.

■ Lýdia Vojtaššáková

Príhovor

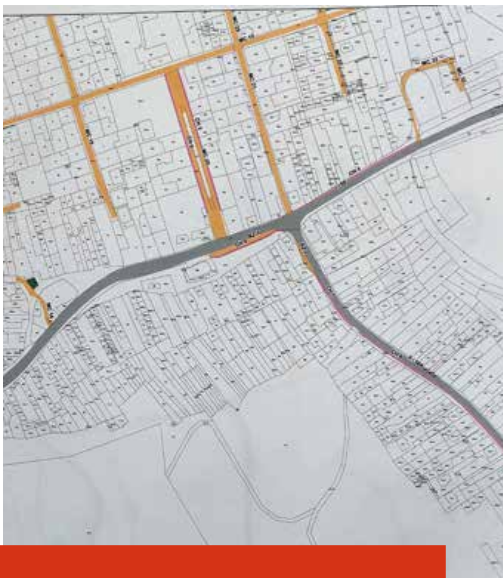
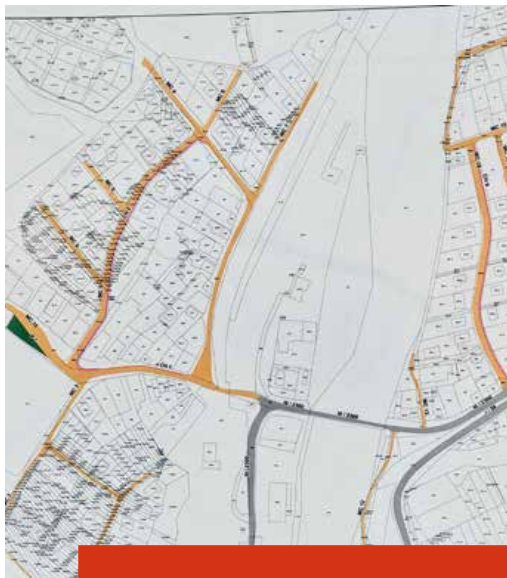
**Všetky deti sú dobré,
každé v niečom inom.**

Školský rok sa už v základnej škole naplno rozbehol. Učitelia, žiaci a rodičia prešli z pokojného prázdninového tempa do kolotoča každodenných povinností. Veľa aktivít sme si naplánovali, veľa nových vecí skúsime, veľa sa naučíme. Ak nám to hladko nepôjde, nevadí, každá skúsenosť sa počíta. Z chýb sa poučíme, napravíme ich, ak je to v našich silách, budeme hľadať riešenia, ako ďalej.

Pre nás je dôležité, že každý môže byť úspešný na ceste k poznávaniu. Niektorí po nej kráča celkom ľahko, niekomu treba občas pomôcť prekonať ťažšiu prekážku, niektorí sa posúvajú drobnými krôčikmi, ale kráča. A možno mu nejde matematika, ale krásne kreslí. Možno nerád píše diktáty, ale je výborný športovec. Budeme preto aj v tomto školskom roku organizovať v škole rôzne aktivity a vytvárať pre deti príležitosti, aby každé malo možnosť zažiť svoj úspech, aby sme ho podporili v tom, v čom je dobré, čomu sa možno bude v budúcnosti venovať, zároveň aby sme mu pomohli tam, kde mu to tak dobre nejde.

Držme si v tomto úsilí palce a poprajme si to, čo sa na začiatku roka zvykne priať – šťastný a veselý a úspešný nový školský rok.

■ Blanka Kontrová,
riaditeľka ZŠ s MŠ v Podbieli



Nie je jedno, komu patria cesty

Do roku 1989 sa pri budovaní miestnych komunikácií príliš nehládalo na vlastníctvo pozemkov, po ktorých viedli.

■ Štát po páde socialistického zriadenia odovzdal obecné cesty do správy obcí bez

ohľadu na vlastnícke práva k pozemkom. Tento nepriaznivý stav nielen v Podbieli pretrváva

dodnes. Nevysporiadané cesty môžu sťažovať obci údržbu, brániť rozvojovým aktivitám. Problémom je tiež, že obec nemôže získať dotácie a eurofondy na projekty, ktoré s miestnymi komunikáciami súvisia. Jednoducho povedané, obec nemôže investovať do cudzieho majetku.

Samospráva v Podbieli sa preto rozhodla pozemky pod existujúcimi cestami, ktoré ešte nevlastní, majetkovoprávne vysporiadať. Aj keď cestný zákon

pripúšťa v prípade nutnosti vyvlastnenie, takýto postup v Podbieli nie je treba.

„Ludia situáciu chápú, sú ochotní dohodnúť sa a pozemky pod cestami obci predať,“ hovorí starosta Ján Sitek. „Znalec stanovil cenu, pripravili sme zmluvy, mnohé sú už vybavené. Niektoré zmeny vlastníctva sú už aj zapísané v katastri nehnuteľností.“

Aktuálne usporiadávanie vlastníctva sa týka pozemkov pod cestou od Lentilkovej ulice popred základnú školu. „Zatiaľ sme vykúpili zhruba 1000 metrov štvorcových. Cenu stanovil súdny znalec na 10,34 eur za m². Po lokalite Podčervenie sa pustíme aj do nevysporiadaných miestnych komunikácií v lokalitách Zámostie a Pleso. Aj na tieto pozemky sme dali vypracovať znalecké posudky, ktoré stanovili ich všeobecnú hodnotu, a poslanci ich schválili. Cena je rovnaká, 10,34 eur za m².“

Starosta zároveň prosí a vyzýva vlastníkov, ktorí majú pozemky pod miestnymi cestami a ešte nepodpísali kúpno-predajnú zmluvu s obcou, aby ich nepredávali iným kupujúcim, nakoľko sa jedná o špekulácie.“

Obec tiež vykupuje cesty v novej stavebnej lokalite Pod Pálenicou, aby ich mohla čo najskôr vyasfaltovať a tak zvýšiť komfort bývania. ■ (LV)



PODBIEL

Štvrťročník obce Podbiel
■ október 2023 ■ ročník 28
■ číslo 3

Vydáva Obecný úrad Podbiel ako nepredajnú publikáciu v náklade 350 ks.

■ Sídlo vydavateľa: 027 42 Podbiel 210, IČO 00314790

■ Šéfredaktorka: Ing. Lýdia Vojtaššáková. Redakčná rada: Mgr. Blanka Kontrová, Ing. Henrieta Schelingová Magerčáková, Mgr. Miroslava Siteková, Marián Vlček

■ Kontakt: e-mail: redakciapodbiel@gmail.com, tel.: 043 / 5381 031

■ Grafická úprava: STAN

■ Tlač: Tlačiareň

Kubík Námestovo

■ Evidenčné číslo: EV – 3335/09 ISSN 1339-6986.

Parlamentné voľby na Slovensku vyhral Smer-SD, v Podbieli KDH

■ Po pomerne búrlivej predvolebnej kampani rozhodli 30. septembra Slováci o novom zložení Národnej rady. Predčasné parlamentné voľby, ktoré sa konali 30. septembra, vyhral SMER – SD (22,94 %) pred Progresívnym Slovenskom (17,96), Hlasom (14,7), OĽANO (8,89), KDH (6,82), SaS (6,32) a SNS (5,62). Vo voľbách kandidovalo 25 politických subjektov, ostatné sa do parlamentu nedostali. K volebným urnám prišlo 68,51

percenta oprávnených voličov.

Podbielania by vyskladali parlament inak. Päťpercentnú hranicu na vstup do Národnej rady prekročila v obci aj Republika. Naopak, neprekročila ju SaS. Hlasovať prišlo 77,6 percenta oprávnených voličov. Vyhralo KDH so ziskom 21,03 percenta, dostala 166 hlasov. V tesnom závесе ostal Smer (20,02–158). Vo výsledkoch nasleduje Hlas (12,8–101), PS (9,88–78), SNS (9,12–72), Republika (8,49–67), OĽANO (8,23–65), SaS (4,05–32), De-

mokrati (2,53–20), Kotlebovci ĽSNS (1,14–9), Vlastenecký blok (1,14–9), Smerodina (0,76–6), Karma (0,25–2), Piráti (0,25–2), KSS (0,12–1), Spoločne OS (0,12–1).

Vo voľčských zoznamoch bolo v Podbieli zapísaných 1039 voličov, prišlo ich a odovzdalo obálku 807, platných hlasov bolo 789.

Ktoré politické strany a hnutia zo siedmich, ktoré sa do Národnej rady dostali, sa nakoniec dohodnú a zostavia Vládu Slovenskej republiky, závisí od najbližších rokovaní ich predstaviteľov. ■ (LV)



Rok s poslaneckým mandátom. O čo usilujú, v čom sa angažujú

Koncom októbra uplynie rok od komunálnych volieb, v ktorých sme si zvolili starostu a poslancov obecného zastupiteľstva. O čo poslanci usilujú, v čom sa angažujú? Odpovedali na nasledovné otázky:

■ 1. Ktoré projekty budete presadzovať, aby sa zahrnuli do investičného plánu na aktuálne volebné obdobie?

■ 2. Aké sú podľa vás silné a slabé stránky Podbielia a ktoré chcete využiť a zlepšiť, aby bol Podbiel ešte lepšie miesto na život?

■ 3. V ktorých aktivitách sa vy osobne najviac angažujete alebo plánujete angažovať ako poslanec, poslankyňa alebo člen, členka komisií?

***Lubomír Kuboš,**
poslanec, člen komisie
finančnej a správy
obecného majetku a člen
komisie na ochranu
verejného záujmu pri
výkone funkcií verejných
funkcionárov*

■ 1. V rámci aktuálneho volebného obdobia sa budem snažiť presadzovať v už prebiehajúcich jednoduchých pozemkových úpravách, ktorých cieľom je vysporiadanie značne rozdrobených vlastníckych práv

k pozemkom v lokalitách Lány a Mlynisko v obci Podbiel. Tiež sa budem snažiť byť nápomocný aj v iných projektoch, na ktorých sa uznesenie obecné zastupiteľstvo spolu so starostom, resp. ktoré vziđu z požiadaviek obyvateľov obce Podbiel.

■ 2. Som toho názoru, že obec Podbiel je krásne miesto na život. Prial by som si však, aby si niektorí obyvatelia obce Podbiel uvedomili, že ich vedomosťami a skúsenosťami by nemali sťažovať situáciu v obci Podbiel, ale práve naopak, mali by sa nimi pričiniť k rozvoju obce Podbiel.

■ 3. Ako som už uviedol, budem sa snažiť angažovať najmä v prebiehajúcich jednoduchých pozemkových úpravách v lokalitách Lány a Mlynisko. Pre obec Podbiel je dôležitý výsledok týchto jednoduchých pozemkových úprav, pretože v týchto lokalitách vzniknú ucelené pozemky vhodné na individuálnu bytovú zástavbu a ucelené pozemky pod miestnu komunikáciu. Na tomto mieste by som si dovoľil uviesť, že práve tieto ucelené pozemky

značne urýchlia začatie výstavby nových rodinných domov, čo v konečnom dôsledku pomôže ďalšiemu rozvoju obce Podbiel a zároveň zastaví permanentný odliv obyvateľov z obce. Záverom by som poznamenal, že o dôležitosti týchto jednoduchých pozemkových úprav v lokalitách Lány a Mlynisko svedčí aj skutočnosť, že obec Podbiel ako jedna z mála miest a obcí na Orave pristúpila k tomu, že tieto jednoduché pozemkové úpravy budú financované výlučne z finančných prostriedkov obce Podbiel.

***Michal Sitek,**
poslanec, predseda
komisie pre sociálnu
oblasť a zdravotnú
starostlivosť a člen
komisie na ochranu
verejného záujmu pri
výkone funkcií verejných
funkcionárov*

■ 1. Je potrebné, aby sme podporovali program, na základe ktorého bol zvolený nový starosta. Dôležité projekty boli sľúbené, takže už len podporiť

a realizovať. Aktuálne najviac uprednostňujem aktivity, ktoré zabezpečia občanom a mladým rodinám nové bývanie v obci. Dokončiť stavebnú lokalitu Pod Pálenicou, urýchliť JPU, popri prípade zabezpečiť bývanie realizáciou nájomných bytov. Súčasne všetky projekty na zvýšenie bezpečnosti, modernizácie, atraktivity obce, a tiež projekty na získanie finančných prostriedkov z fondov EÚ.

■ 2. Za slabú stránku obce považujem neistotu mladých v bývaní, slabší cestovný ruch, upadajúci šport a konflikty jednotlivcov. Za silné to, že máme vybudované takmer všetko potrebné. Pre udržanie tohto štandardu musíme v obci umožniť stavať, vybudované objekty udržiavať a zveľaďovať, nájsť konštruktívne riešenia konfliktov a tým bude aj Podbiel lepšie miesto na bývanie.

■ 3. Ako predseda sociálno-zdravotnej komisie pracovať spoločne s členkami v prospech potreby sociálne slabším občanom a dôchodcom, taktiež vnímať okolie a jeho podnety a dávať návrhy na zlepšenie chodu obce.

***Edita Klímeková,**
poslankyňa
a predsedníčka komisie
finančnej a správy
obecného majetku*

■ 1. Budem presadzovať, aby obec podľa finančných možností postupne vykúpila od vlastníkov pozemky pod obecnými komunikáciami, aby potom obec mala možnosť žiadať o finančné prostriedky z fondov EÚ. Tiež, aby sa dokončili jednoduché pozemkové úpravy v lokalitách Lány a Mlynisko, aby mladí ľudia mali možnosť stavať rodinné domy a neodchádzali do susedných obcí.

■ 2. Silnou stránkou Podbielia je podľa mňa cestovný ruch, krásna okolitá príroda a zachovaná pamiatková rezervácia ľudovej architektúry

Bobrova raľa. Úpravou hraníc územia pamiatkovej rezervácie o územie, ktoré s ľudovou architektúrou nemá nič spoločné, by sa v súčasnosti vyriešilo mnoho komplikácií a problémov, ktoré v súvislosti s týmto majú niektorí občania našej obce.

■ **3.** Som poslankyňou len prvé volebné obdobie a krátky čas, takže sa ešte oboznamujem s mnohými vecami a informáciami. Už deviaty rok som členkou finančnej komisie v obci a aj preto, že mojou prácou je ekonomika a účtovníctvo, aj v obci sa najviac venujem ekonomickým veciam. Tiež som členkou predstavenstva veľkých pozemkových úprav v obci a aj v týchto veciach sa budem angažovať, nakoľko po ich ukončení to bude prospešné pre všetkých obyvateľov obce.

Gabriel Líška,
poslanec a predseda komisie výstavby, dopravy a životného prostredia a člen komisie na ochranu verejného poriadku



■ **1.** Rekonštrukcia odtokového kanála pri miestnej komunikácii okolo školy až po rd. P. Alojza Domiňáka. Dokončenie vonkajších priestorov pred hasičskou zbrojnicou. Zhotovenie zábradlia popri chodníku na cintorín. Realizácia urnového hája na cintoríne. Ako poslanec budem podporovať všetky reálne projekty, ktoré prospejú obci a občanom k skvalitneniu ich života.

■ **2.** Silné stránky obce sú v cestovnom ruchu, kde už v súčasnosti sledujeme rast návštevnosti a to hlavne z dôvodu akcií, ktoré sú realizované obcou ale-

bo združeniami na území obce (prechod Magurou, obecný ples, folklórne slávnosti, držka a podbielanský drevorubač). Tiež sa zlepšuje poskytovanie služieb pre občanov a návštevníkov. Za slabé stránky považujem nedostatok parkovacích miest, najmä v centre obce pri hlavnej ceste v okolí reštaurácie. Toto by sa mohlo v budúcnosti riešiť rekonštrukciou zóny od hlavnej cesty až po obecný úrad. Tiež je potrebné vyriešiť parkovanie pri materskej a základnej škole, nakoľko pri parkovaní áut v tejto časti obce dochádza k neprehľadnosti križovatky.

■ **3.** V súčasnosti som predsedom Hokejového klubu v Podbieli, ktorý bol založený v roku 2009. Odvtedy sa HK Podbiel aktívne zúčastňuje súťaží, ktoré organizuje Oravský zväz ľadového hokeja a to v súťažiach OHS a OHLI. V posledných dvoch rokoch realizujeme hokejové tréningy na zimnom štadióne v Dolnom Kubíne, kde máme prenajatú ľadovú plochu. Ako predseda komisie výstavby, dopravy a životného prostredia som pripravený pracovať pre rozvoj obce vo všetkých oblastiach, ktoré komisia zastrešuje.

Pavol Kudzbel,
poslanec, zástupca starostu, predseda komisie na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov a člen komisie kultúry, školstva, športu a mládeže

■ **1.** Prioritne budem podporovať projekty týkajúce sa výstavby ciest a ďalších inžinierskych sietí v nových stavebných lo-



Spoločenská kronika

■ V treťom štvrtroku sa narodili Marína Lacková, Leyla Tomkuliaková, Alex Urban a Tadeáš Chrenek. Novorodencom želáme najmä veľa zdravia, aby sa im medzi nami páčilo a aby robili rodičom a svetu radosť.

■ **Navždy sme sa rozlúčili** s Ľudmilou Mintálovou (91), Pavlom Vojtekom (77), Stanislavom Korčuškom (72) a Annou Skubanovou, Jablonskou (79). Odpočinitie a večné daj im, Pane, a svetlo večné nech im svieti.

■ **Do manželského zväzku** vstúpili Lucia Lacková (Podbiel) s Dušanom Kubačkom (Tvrdošín), Tomáš Litvák (Podbiel) s Michaelou Petričiakovou (Dlhá nad Oravou), Filip Kudzbel (Podbiel) s Barborou Dorušiakovou (Tvrdošín). Želáme vám, aby sa vám spoločne darilo naplniť vaše sny a túžby.
H. Schelingová Magerčáková

Stručne z rokovaní poslancov

Obecné zastupiteľstvo sa 29. septembra venovalo správe o plnení uznesení z predchádzajúcich zasadnutí, správe o výsledku kontroly, starosta informoval o dianí v obci a prácach na rozbehnutých projektoch.

■ Poslanci schválili kúpu pozemkov v lokalitách Zámestie a Pleso, každú samostatne. Na obidve lokality je znalcom stanovená cena 10,34 eur za meter štvorcový. Ide o všeobecnú hodnotu pozemkov pod miestnou komunikáciou určených parciel pre účely prevodu nehnuteľností.

■ Tiež schválili zámer predaja obecného pozemku a spoluvlastníckeho podielu k pozemku a to ako prípady oso-

bitného zreteľa, keďže predmetné nehnuteľnosti sa nachádzajú pod rodinným domom vo vlastníctve žiadateľov. Cenu stanovil znalec.

■ Rovnako z dôvodu hodného osobitného zreteľa odhlasovali zámer prenájmu nehnuteľnosti – bývalej materskej škôlky. Cena prenájmu bude 1200 eur ročne. Osobitný zreteľ je odôvodnený tým, že nájomca sa zaväzuje zhodnotiť budovu a tým zveľadiť majetok obce..

■ Jedným z bodov rokovania bola aj úprava aktuálneho rozpočtu z dôvodu výkupu pozemkov pod miestnymi komunikáciami, ale tiež prítiekli doň peniaze po získaní dotácií pre dobrovoľný hasičský zbor, na vonkajší gym v školskej záhrade a z príspevku z Enviroföndu.

Krátko z OcÚ

■ Onedlho odštartuje 3. etapa rekonštrukcie verejného osvetlenia obce Podbiel, tento-raz na hlavnej ceste. Na zákazku do 10-tisíc eur s DPH poslali cenovú ponuku tri firmy. Po vyhodnotení získala zákazku PEMA COM, s. r. o., Dolný Kubín. Výsledkom bude ušetrenie na energiách.

■ Obec má v kolónke úvery nulu. Začiatkom augusta Prima banka potvrdila splatenie dlhodobého bankového úveru. Ten si obec zobrala ešte v roku 2010. Refinancovala ním starý úver a časť investovala do rekonštrukcie miestnych ciest.

■ Na vrchole Červenej skaly pribudlo bezpečnostné zábradlie. Služi ako ochrana proti pádu zo skaly, keďže križ a piete- láka hore čoraz viac návštevníkov.

kalitách. Tie pomôžu nielen zlepšiť kvalitu života ľudí, ktorí v týchto oblastiach bývajú, ale aj podporia ďalšiu výstavbu. Zároveň budem podporovať aj ďalšie projekty, ktoré budú viesť k rozvoju obce.

■ **2.** Podbiel svojou polohou a charakterom poskytuje výborné podmienky pre rozvoj turizmu a cestovného ruchu, čo považujem za jednu z najsilnejších stránok našej obce, ktorú potrebujeme aj naďalej rozvíjať.

Ako negatívum hodnotím klesajúci počet novonarodených detí. Preto je potrebné zabezpečiť podmienky, ktoré budú mladých ľudí motivovať zostať v obci (napr. dostupnosť stavebných pozemkov) a zároveň pritiahnú do nej nových obyvateľov.

■ **3.** Podporujem čo najrýchlejšie ukončenie jednoduchých pozemkových úprav. Tie zabezpečia vznik nových stavebných pozemkov, ktoré pomôžu, aby sa naša obec rozrastala. Tiež sa angažujem v procese komasácie, ktorá pomôže obyvateľom obce zlúčiť jednotlivé rozdrobené pozemky. Dlhodobo tiež

podporujem športové aktivity v oblasti cykloturistiky.

Rastislav Malatinka,
poslanec a člen komisie cestovného ruchu a regionálneho rozvoja

■ **1.** Mojim zámerom je podporovať projekty pre zlepšenie cestovného ruchu v obci, zlepšenie ubytovacích kapacít, rôznych atrakcií, cyklociest či turistických chodníkov, ale aj zlepšenie prezentácie a zviditeľnenia obce Podbiel.

■ **2.** Silnou stránkou našej obce je to, že máme vybudovanú



kompletnú občiansku vybavenosť a obec je napojená na všetky inžinierske siete. Slabou stránkou je, že nemáme stavebné pozemky a nemáme vo vlastníctve cesty.

■ **3.** Preto budem podporovať všetky aktivity starostu, ktoré budú viesť k vykúpu pozemkov pod cestami, vytváraniu nových stavebných pozemkov, budovaniu infraštruktúry či výstavbe nájomných bytov, aby sa mladé rodiny mali kde usadiť a neodchádzali z Podbiela.

Podbiel bude lepším miestom na život vtedy keď si všetci občania obce uvedomíme, že nemôžeme presadzovať

svoje záujmy pred tými spoločnými – obecnými a keď začneme uprednostňovať morálne hodnoty pred tými materiálnymi.

Jozef Korčuška,
poslanec, predseda komisie na ochranu verejného poriadku a člen komisie výstavby, dopravy a životného prostredia

■ **1.** Úprava okolia obecného úradu. Oprava chodníkov a parku.

■ **2.** Snažím sa pomáhať ľuďom pri ich dennodenných problémoch. Bol by som rád, keby sa občania viac tolerovali a neboli k sebe zlí.

■ **3.** Za dôležité považujem investície na výkup ciest, tiež projekt jednoduchých pozemkových úprav, aby mali naši občania kde stavať a mali kde bývať. Podporujem tiež náš hasičský zbor, ktorý robí dobré meno obci, Ženskú spevácku skupinu Senková, šport, nech deti majú pohyb.

Anketa : Zaujíma nás váš názor

Blížšie informácie k ankete nájdete na druhej strane anketového lístka.

1. Aký systém zberu komunálneho odpadu by ste navrhli v našej obci?

- ☐ Ako doteraz – modrá a žltá nálepka, 1x a 2x do mesiaca
- ☐ Žetónový zber – na lístky

Máš nápad, myšlienku, pripomienku? Napíš nám:

.....

.....

.....

2. Aké knižky by ste uvítali v obecnej knižnici?

- ☐ Detské knižky
- ☐ Povinná školská literatúra
- ☐ Náučná, poznávacia, vedecká literatúra, encyklopédie
- ☐ Dobrodružná literatúra





**Veľa pohybu na malej ploche.
Pri škole budete môcť
behať, veslovať aj plávať**

Viac ako tisíc projektov sa uchádzalo o podporu Nadácie COOP Jednota. Výsledok? Peniaze sa ujdú aj Podbielu, v školskej záhrade pribudnú tri kardio stroje.

■ Nie príliš príťažlivý priestor pri škole môže zmeniť využitie. Jeho výhodou je, že je voľne prístupný širokej verejnosti,

nielen školákovi. Práve to využili autori projektu Vonkajší gym v školskej záhrade. „Našou snahou je medzigeneračné

spájanie a vytváranie pozitívnych vzájomných vzťahov na pozadí športovej aktivity,“ píše sa v projekte. Primárnou skupinou užívateľov novinky sú žiaci základnej a materskej školy, ktorým sa vytvorí pevný a bezpečný povrch na rôzne aktivity. Ale zaujať má aj seniorov, pre ktorých sú práve kardio stroje výbornou alternatívou aktívneho pohybu.

Zadávatelom projektu bola obec.

„Pre deti vyčleníme a zároveň upravíme plochu podobnú detskému ihrisku pomocou gumovej puzzle dlažby. Pre dospelých i seniorov, tam pribudnú tri kardio stroje,“ hovorí starosta Ján Sitek.

Konkrétne má ísť o eliptický trénažér, imitátor chôdze a veslovací trénažér. Sú to stacionárne zariadenia na cvičenie a rozvoj celého tela.

Tréningom na eliptickom trénažéri môžete príjemne a dynamicky precvičovať všetky svalové skupiny, s výnimkou brucha. Umožňuje komplexné a veľmi účinné posilňovanie srdcového obehu, zapája viac svalových skupín naraz, sú eliminované mŕtve body, čo znamená nezaťažovanie kolien.

Druhý trénažér je určený k zvýšeniu pohyblivosti dolných končatín a tréningu udržania aeróbnej schopnosti. Charakteristickým znakom aeróbnej aktivity je neustály prísun kyslíka do svalov. Za prítomnosti kyslíka dochádza k premene tukov na energiu, ktorú telo pri športe potrebuje.

Veslovací trénažér je vhodný aj na rehabilitáciu, slúži k celkovému posilneniu tela, najmä horných a dolných končatín.

Starostlivosť o skrášlený a funkčný priestor si zoberie škola.

** Projekt Vonkajší gym v záhrade podporila Nadácia COOP Jednota z Programu podpory lokálnych komunít. Do jeho 7. ročníka sa prihlásilo 1009 projektov. Z nich vybrali regionálne COOP Jednoty 26 slovenských obcí a miest, v ktorých potom mohli ľudia v záverečnom hlasovaní podporiť jeden z troch nominovaných projektov. Každý víťazný projekt, ktorý počas hlasovania dostal od miestnych občanov najvyšší počet hlasov, získava od Nadácie COOP Jednota grant do výšky šesťtisíc eur.*

■ (LV)

Anketa: Zaujíma nás váš názor

Hlasovať môžete na druhej strane anketového lístka.

1.

V zmysle všeobecného záväzného nariadenia č. 2/2021 o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady máme v Podbieli zavedený tzv. množstvový zber, kde je poplatok pre každého obyvateľa stanovený podľa objemu nádoby a frekvencie vývozov. Niektoré obce využívajú kupónový systém, kde obyvatelia platia poplatok stanovený minimálnym počtom žetónov na rok.

Okrem vývozu komunálneho odpadu platí obec aj za uloženie odpadu na skládku odpadov a ďalšie povinné položky. V súčasnosti obec vyberie od obyvateľov zhruba 22-tisíc eur ako miestne poplatky, bezmála raz takú sumu platí z rozpočtu prevádzkovateľovi skládky a ďalšie povinné položky.

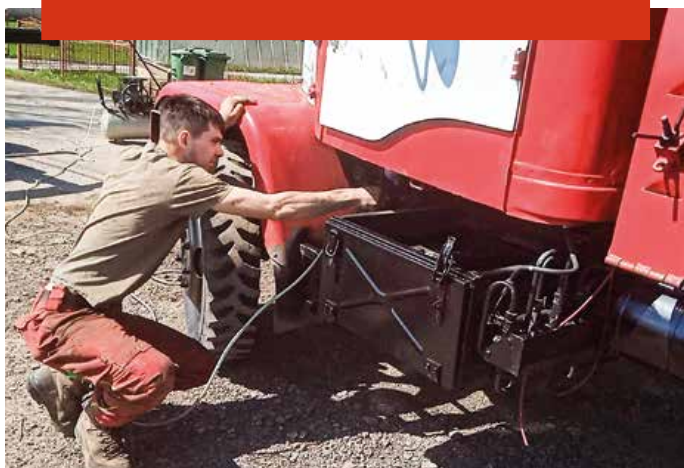
Avizované zdražovanie nakladania s odpadmi sa dotkne tak občanov, ako aj obce. Zaujíma nás váš názor na systém odpadového hospodárstva v obci. **Hlasujte v ankete.**

2.

Obec Podbiel plánuje uchádzať sa o dotáciu z Fondu na podporu umenia, ktorý v jednom zo svojich programov podporuje aj knižnice. Aj v súvislosti s touto možnosťou, ale aj celkovou obnovou knižnice nás zaujíma váš názor na doplnenie druhu literatúry do obecnej knižnice. **Hlasujte v ankete.**

Prineste nám, prosíme, tento lístok na obecný úrad do 30. novembra 2023. Hlasovať môžete aj na webstránke www.podbiel.sk/ kontakt/ankety.

Zo zápisníka našich dobrovolných hasičů



Dobrovolný hasičský zbor neustáva v činnosti. Čo nové sa udialo v nedávnom období.

■ Našou hlavnou úlohou je pomáhať pri mimoriadnych udalostiach. Jednou z takých bol aj zásah na železničnej trati. Pod Červenou skalou naša jednotka vyslobodzovala vlak uviaznutý

následkom popadaných stromov, ktoré nevydržali nápor snehu. Jarné obdobie bolo, čo sa týka zásahov, na počudovanie pokojné. Mali sme tak čas na opravu našich nových prí-

rastkov – Tatra 815 8 × 8 VVN a Praga V3S.

Obidve vozidlá sú od júna v plnom nasadení. Tatra už pomocou navijáku vyslobodzovala kamión, ktorý po dopravnej nehode v dedine skončil na ochranných zvodidlách. Zároveň ju dobrovolný hasičský zbor využíva na prepravu nášho lesného špeciálu k vzdialenejším požiarom.

Praga V3S bola nápomocná napríklad pri požehnaní kríža na Červenej skale. Vozila ľudí, ktorí by sa hore na slávnosť pre vek či zdravotné problémy inak nedostali.

Čo sa týka požiarov, môžeme spomenúť lesný požiar v Nižnej koncom augusta. Technika sa tam nedostala. Na prísun vody k požiarisku sme preto natahovali 300 metrov dlhé hadicové vedenie.

Zatiaľ posledný a zrejme najväčší požiar, pri ktorom sme tento rok zasahovali, bol v susednej obci. Operačné stredisko Hasičského a záchranného zboru náš 29. septembra po štvrtej hodine ráno vyslalo hasiť požiar výrobné haly Stadreko Nižná. Našťastie sa ho podarilo dostať pod kontrolu a nerozšíril sa na ďalšie budovy. ■ Ján Mačňák ml.



Do Podbiela prišli rybári z celého sveta

■ Rieka Orava bola spolu s Váhom, Hronom a vodnou nádržou Pálmanská Maša dejiskom 42. Majstrovstiev sveta v športovom muškarení. Jeden zo súťažných úsekov bol aj v Podbieli, v okolí sútoku Studeného potoka a Oravy.

Slovenský zväz športového rybolovu a Slovenský rybársky zväz, ako poverení usporiadatelia šampionátu, si Oravu vybrali pre bohatú rybiu faunu a krásne prostredie.

Orava je hlavne lipňový revír, kde sa nachádzajú nielen lovné úseky, ale aj úseky Chyt' a pušť.

Na Slovensko prišlo 28 tímov z celého sveta, medzi najvzdialenejšie krajiny patrili Nový Zéland, Mongolsko, USA či Austrália. Chytali ryby aj v okolí Podbiela. Každý pretekár mal svoj 200 až 400 metrov dlhý sektor, kde sa snažil nachytať čo najviac rýb. Po chytení prišiel k svojmu osobnému rozhodcovi, ktorý rybu zmeral

a zapísal. Zaujímavosťou bolo, že jeden z pretekárov chytil takmer metrovú hlavátku. Pol hodiny sa ju snažil zložiť, ale nepodarilo sa mu to.

K rieke si v priebehu šampionátu vyšli aj mnohí Podbielania. Videli, že pretekárske

úseky nie sú pri muškarení vždy stopercentne vyrovnané pokiaľ ide o množstvo rýb, preto treba mať aj šťastie na žreb. „Dobrý žreb však treba dokázať premeniť na ryby,“ hovoria pretekári. A to je kumšt. ■ (LV)



Gratulujeme

Ženská spevácka skupina Senková vyhrala krajskú prehliadku speváckych a folklórnych súborov seniorov a postupuje do celoslovenského finále. Postupovú prehliadku organizuje Jednota dôchodcov na Slovensku.

„Veľmi sa tešíme z úspechu,“ tlmočila za celý kolektív vedúca súboru Viera Strážnická. „Vystúpili sme s pásmom Plátienko bielenô. Je to pásmo spevu, tance a hovorového slova, pri tvorbe ktorého sme čerpali z minulosti, z obdobia života našich starých mám, keď pestovali ľan a vyrábali z neho plátno. Aj mne sa dodnes vynárajú v pamäti obrázky z detstva, ako pri potoku na Bobrovej rali bolo povystierané plátno a ľudia ho bielili, polievali vodou z potoka.“

Speváčky z Podbiela mali pri vystúpení na pódiu vlastnoručne vypestovaný ľan, ako aj všetky nástroje na jeho spracovanie – česačku, trepačku či kúdielku. Aj plátienko. ■ (LV)



Pesničky zrátat' nevedia, merajú ich dĺžkou jazdy autobusom

■ Lýdia Vojtaššáková

Tento rok majú obe jubileum. Stará známa pravda, že vek je len číslo, platí na ne stopercentne. Vari môžeme prezradiť, že to číslo je osemdesiat. Všade, kde prídu, urobia dobrú náladu.

■ Na rozhovor si odskočili od roboty, jedna od zavárania sli-viek, druhá od pečenia. Sú vždy veselé, plné energie. Radosť žiť im vraj dáva Ženská spevácka skupina Senková. Božena Maťaťová a Vilma Mikulášiková hovoria, že „nejest ani kedy ostarnúť“. Energiu im dodáva spievanie.

Bolo to ešte v období socializmu, keď v Podbieli fungoval Zbor pre občianske záležitosti. Bol neodmysliteľnou súčasťou rôznych obecných slávnostných obrádov. Okrem sobášov a uvítania detí do života sa pamätalo aj na občanov, ktorí odchádzali do dôchodku, dožili sa významných životných jubileí, strieborných a zlatých svadieb. Spevom či recitovaním vítal zbor v dedine aj oficiálne návštevy. Súčasťou tohto ženského

kolektívu bola aj Božena Maťaťová.

Keď zbor zanikol, ženy dlho ticho neboli. Zakrátko sa z jadra zboru a pridaním ďalších vytvorila partia, ktorá sa začala pra-

videlne stretávať a nacvičovať ďalšie a ďalšie piesne. V roku 1985 vytvorili Ženskú spevácku skupinu a nazvali ju Senková. Bola medzi nimi aj Božka.

Vilma Mikulášiková sa do

skupiny dostala neskôr. „Prišla raz za mnou jedna členka skupiny, že v kostole sedela predomnou a počula ma spievať a vraj či by som sa nepridala. Tak dobre, Terka, vravím jej. Šla som a už som tam tridsať rokov. Spievanie, to je môj život.“

V tom období boli obidve speváčky zamestnané v Tesle Orava. Božka ako cukrárka v závodnej kuchyni, Vilma najprv na páse, potom na vstupnej kontrole. Po práci mali doma ďalšiu robotu. Obe pekávali na svadby. „Ani nevieme, ako sme to stíhali.“

V Podbieli sú doma dávno

Hoci ani Božka ani Vilma nemajú v Podbieli svoje rodné korene, dávno sú tu doma.

Vilma pochádza zo Zábiedova a ako hovorí, do Podbiela ju



doviezol autobusár. „Manžel Milan bol vodič autobusu a jazdil na linke Zábiedovo – Nižná. Ja som pracovala v Tesle Orava, tak ma každý deň vozil do práce a z práce. Zobrali sme sa v roku 1962.“

Vilma a Milan vychovali dve deti – Alenku a Milana. Žiaľ, manžel pred siedmimi rokmi zomrel. Má sedem vnúčat a sedem pravnúčat. „Sú moje všetko, robia mi radosť.“

Božka sa do Podbiela prisťahovala z Brezy ešte v detstve. Mama sa druhý raz vydala a tu prišla za manželom. „Nerada spomínam na tie časy, boli ťažké. Lepšie bolo, až keď som sa vydala. Kde som si našla manžela? Býval cez cestu, tak sme sa nemohli minúť. Keď sme sa s Adolfom v roku 1964 zobrali, nič sme nemali. Vzmáhali sme sa od ihly, spávali na slamke v malej komôrke. Neskôr sme postavili dom. Máme štyri deti – Lubomíra, Danku, Eriku a Františka, radosť nám robí desať vnúčat a šesť pravnúčat. A máme sa všetci radi, dobre nám je.“

Obe osemdesiatničky stihajú všetky domáce práce, záhradku či záhumienku, venujú sa vnúčatám, chodia do kostola, ale silu do života im dávajú pravidelné stretnutia celej spevackej skupiny, kde stále nacvičujú pesničky či folklórne pásma. „Vedúca Vierka Strážnická, ktorá všetko vymýšľa, nám vždy dá do ruky papiere s textami a poznámkou, dokedy sa to musíme

naučiť naspamäť. Aspoň nedostaneme alzhajmera,“ smejú sa. „Je to drina, aj obeta, ale najmä zábava.“

Ku krojom sa dostali znenazdajky

Od roku 1985, kedy Senková vznikla, začali ženy postupne spievať na svadbách, rodinných oslavách i na pohreboch. Zohnať do skupiny aj mužov, sa im nepodarilo. „Volali sme hociktorého, žiadny nechcel ísť.“ Majú iba jedného – harmonikára Františka Matúša.

Aj keď Podbielanky spievajú vždy vedeli a robili to rady, na istý čas sa ich ujala známa speváčka ľudových piesní Helena Záhradníková. Mala v Podbieli chalupu. Práve ona zvykla hovoriť, že na všetko je pesnička. „Nacvičila s nami aj 45-minútový vianočný koncert, došikovala aj hudbu. To bolo jediné vystúpenie, kedy sa k nám pridalo spievať koledy aj zopár mužov,“ spomínajú Vilma a Božka.

Ženská spevácka skupina Senková prvý raz verejne, mimo dediny, vystúpila na Podroháckych folklórnych slávnostiach v roku 1998. „V hľadisku, v prvom rade, sedel vtedy náš terajší starosta Ján Sitek. V tom čase bol ministrom obrany. Asi sa zhrozil, keď nás, Podbielanky, zbadal na javisku folklórneho festivalu oblečené v bielych blúzkach a čiernych sukniach. Dlhé roky sme tak vystupovali. Kde máte kroje? Pribehol za na-

mi po vystúpení. Nemáme, ani na ne nemáme, povedali sme mu. Pozval nás ešte v ten deň na stretnutie v Podbieli a dal nám balík peňazí, aby sme si ich išli kúpiť. To boli naše prvé kroje.“

Ako poďakovanie sme mu mali v tých krojoch prísť a spievať. „To ste mali vidieť, ako nadšene stáli s manželkou vo dverách, keď sme, také parádnicke, spustili pred ich domom.“

Vydržali sme spievať v autobuse bez prestávky počas celej cesty z Bratislavy do Podbiela. Cestou z Francúzska sme si predsa len museli občas zdriemnuť.

Na cestách s pesničkou na perách

Po prvom vystúpení na Podroháckych folklórnych slávnostiach sa Senkovej začali hrnúť ponuky na vystúpenia. Podporovala ju obec i minister z Podbiela.

„Sme dobrá partia, užijeme si kopec srandy. Vystupovali sme mnohokrát na Agrokom-

plexe v Nitre, trikrát na Bratislavskom hrade, opakovane na všetkých okolitých folklórnych festivaloch, máme za sebou Poľsko, Francúzsko, Slovinsko, mnoho súťaží a ktovie čo ešte,“ hovoria hrdé členky Senkovej. „Nejest ani kedy ostarnúť.“

Že na tých cestách zažili aj veľa srandy svedčia komentáre pri prezeraní fotoalbumov z ciest. Dozvedeli sme sa o tom, ako sa vo Francúzsku pár hodín stali modelkami, keď ich jeden módný obchod požiadal o predvádzanie dámskych klobúkov na ulici, o tancovaní na veľvyslanectve či spievaní z lode na Seine po polnoci. Fotku v plavkách na pláži vo Francúzsku zverejniť v novinách nedovolili.

„Bez podpory obecného úradu by to však nešlo. Všetci starostovia našej spevackej skupiny pomáhali, za čo sme im vďačné.“ Na oplátku však Podbielu robia dobré meno.

Ak sa speváčok z Podbiela opýtate, koľko, aspoň odhadom, pesničiek a textov k folklórnym pásmam vedia naspamäť, netrúfnu si povedať počet, odpovedajú inak.

„Vydržali sme spievať v autobuse bez prestávky počas celej cesty z Bratislavy do Podbiela. Cestou z Francúzska sme si predsa len museli občas zdriemnuť,“ smejú sa. „Je to ale aj drina, i obeta, ale najmä zábava,“ opakujú. „A vždy, keď sa v utorok stretneme, zabudneme na všetky ťažkosti a starosti.“



Podbielanské folklórne slávnosti v roku 2016.



Pripomenuli sme si 140. výročie organizovanej turistiky v Roháčoch

■ Bol to práve Alexius Demian z Podbiela, lesník Oravského komposesorátu a vedúci Lesnej správy v Podbieli, s menom

ktorého sa spájajú počiatky organizovanej turistiky v Roháčoch. So svojimi hájnikmi tam najmä v lete trávil celé týždne.

V roku 1883 dal postaviť tesárom zo Zuberca a Habovky pri Čiernej mláke drevený zrub. Bol to pôvodne polovnícky

domček, v ktorom našli útulok aj turisti. Už v roku 1933 však kapacitne nestačil a tak pri pôvodnej útulni vyrástla ďalšia drevená stavba.

Na mieste zrubu sú dnes už len stopy po kamenných základoch. Demian má zásluhy tiež pri sprístupnení Roháčov lesnou cestou, lavičkami a mostíkmi.

Obec Podbiel sa spolu s obcami Studenej doliny a Klubom seniorov Horskej záchrannej služby podieľala na organizovaní pripomienky postavenia Demianovho zrubu, ktorý sa stal základom i východiskom ľudského snaženia, ktoré dnes hrdlo nazývame turizmus.

K podujatiu, ktoré sa konalo 23. júla pri Ťatliakovej chate pod Ostrým Roháčom, vyšla aj knižná brožúra Demianov zrub.

Alexius Demian zomrel 27. júla 1901, je pochovaný v Podbieli. V Roháčskej doline má pamätnú tabuľu pripevnenú na obrovskej žulovej skale.

■ (LV)

Rozhovor: Deťom dávajú deťom niečo, čo v nich ostáva nadtoto

■ Myšlienka detských táborov je krásna, ale nikdy by sa nestala realitou nebyť ochotných mladých ľudí, ktorí venujú svoj čas a svoje otvorené srdcia deťom. Sú to animátori. Jedna z nich, **Eliška Dreveniaková**, hovorí o svojej ceste ako aj motivácii k tejto službe. Animátorstvu sa venuje približne sedem rokov.

Začínala ako pomocná animátorka a po pár rokoch sa táborom venovala nielen v Podbieli, ale aj v iných častiach Oravy. Dokonca mala príležitosť zorganizovať pobytový tábor pre deti zo sociálne slabších rodín, prípadne byť súčasťou iných organizačných tímov.

Prečo práve detské tábory?

Najväčší význam a prínos vidím v tom, že deťom dávame niečo iné ako telefóny do rúk. Dávame im seba, svoj čas, svoju pozornosť, nové priateľstvá, zážitky a hlavne, snažíme sa im dať hlbší vzťah s Ježišom.

Čo podľa teba deti na tábore najviac baví?

Zvykom už býva, že deťom sa páčia najviac aktivity, kde môžu naplno vypustiť svoju energiu a radosť. Aj preto sú každoročne najobľúbenejšie vodné hry a futbal, ktorý hrajú s animátormi cez prestávku. Tento rok sa medzi najobľúbenejšie aktivity tábora pridala aj návšteva dôchodcov v našej obci, kedy sme potešili starších ľudí.

Najsilnejší moment z tvojej animátorskej služby?

Pre mňa osobne je najkrajšie to, ako deti dokážu nabiť druhého človeka energiou, láskou a radosťou. Nie je nič krajšie, ako dostať objatie a počuť „Ty si super animátorka“, „Eliška mám ťa rada“, „Ďakujem, že si bola moja animátorka“.

Nejakým spôsobom sa my, animátori, stávame súčasťou života detí, bez toho, aby sme si to hlbšie uvedomovali. A je to vi-

dieť aj po skončení tábora, je to vidieť, keď ich stretneme na ulici a oni nás pozdravia objatím alebo veľkým štrbavým úsmevom. V tomto vidím poslanie animátora. Dávame deťom niečo, čo im prináša radosť a lásku. Niečo, čo v nich ostáva dlhšie ako len jeden týždeň v tábore.

Kto je podľa teba animátor? Čo všetko táto úloha obnáša?

Byť animátorom v sebe skrýva akési poslanie – sprevádzať chvíľku deti na ich ceste životom a pokiaľ možno, dať im za ten krátky čas zo seba čo najviac. Vyžaduje si to poriadnu dávku sebazaprenia, hrošiu kožu, trpezlivosť a hlavne veľa veľa lásky. Prijímať deti také, aké sú a také ich milovať. Nerobiť medzi nimi rozdiely, ale prijímať ich a dávať im seba. Úprimne, naozaj si neviem predstaviť, ako by sme to všetko zvládali bez modlitby a Božej pomoci. To je naša hnačiacia sila, z ktorej vždy čerpá celý

animačný tím – spoločná ranná modlitba, svätá omša a čas strávený s Bohom. S týmto vždy odhodlane vyrazíme do nového dňa a človeku to všetko zrazu ide akosi prirodzene a s ľahkosťou.

Oplatí sa len tak venovať svoj čas, energiu, častokrát aj zdroje, deťom?

Práca s deťmi a animátorstvo mi dali do života neskutočne veľa. Priateľstvá na celý život, poriadnu dávku smiechu a zábavy, prekonávanie vlastného pohodlia. Niekedy si z tábora odnesiem chrípku alebo akútny nedostatok spánku. Každý raz to vyžaduje vystúpiť zo svojej komfortnej zóny a chvíľku žiť svoj život pre druhého, žiť pre deti. Vždy sa mi to však v dobrom stonásobne vrátilo. Preto z celého srdca odporúčam byť animátorom každému mladému človeku, ktorý chce zakúsiť nové výzvy a má túžbu pomáhať.

■ Miroslava Siteková



Letný tábor bol opäť raz zázračným časom

■ Sedemdesiat detí a animátorov z Podbiela a Oravského Bieleho Potoka sa stretlo v už tradičnom dejisku tábora, na ihrisku Pod Pálenicou.

Každý deň sme začínali tým najlepším spôsobom – sv. omšou v kostole. Ako veľká táborová rodina sme symbolicky putovali po Galilei a spoznávali zázraky Pána Ježiša prostredníctvom rôznych aktivít, úloh a hier. Utišenie búrky, uzdravenie slepého, hluchonemého či vzkriesenie naimského mládenca. Jednotlivé udalosti akoby ožívali spred dvetisíc rokov.

Tradične nemohli chýbať vodné hry, do ktorých nás vo-viedol zázrak Pána Ježiša kráčajúceho po vode.

V jeden deň sme sa pekne nahodili a mali radostnú hostinu. Tancovali sme, žrebovali tom-bolu, tešili sa zo vzájomného spoločenstva.

Boli sme aj kreatívni a tvoriví, vyrábali sme a ozdobovali rôzne drobnosti z dreva, ku ktorému mal Pán Ježiš veľmi blízko.

Zázraky sa dejú aj v dnešnej dobe a my tomu naozaj veríme, hovoria eRkári. Prežili týždeň naplnený myšlienkami a poznávaním.

Špeciálna bola tentoraz stre-da. Vybrali sme sa na spoloč-ný celodenný výlet na Spiš-

skú kapitolu. Táborníkov, deti a animátorov, doplnili rodinní príslušníci a priatelia. Vďaka



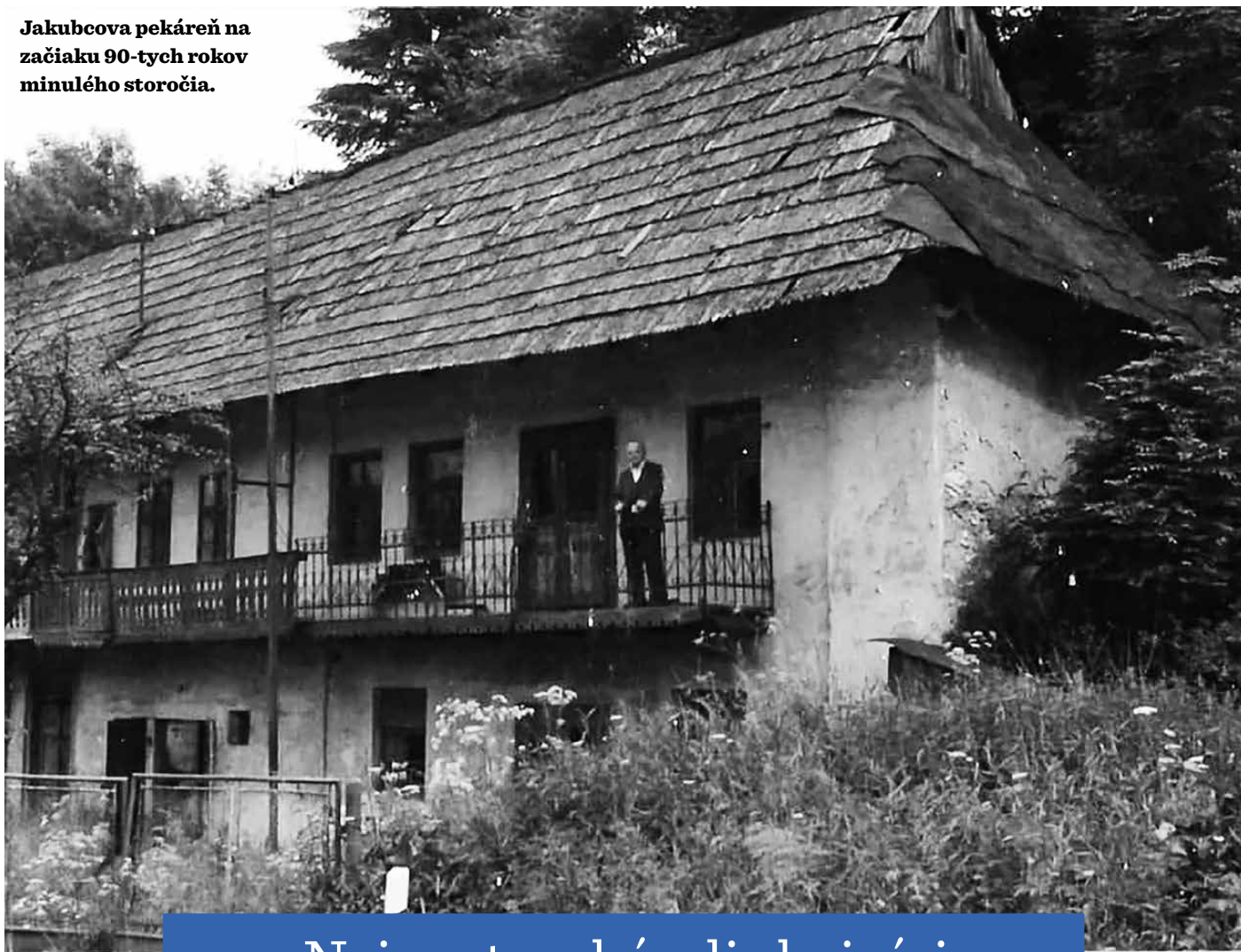
našmu pánu farárovi Matúšo-vi sme sa dostali na parádne miesta. Začali sme sv. omšou v katedrále sv. Martina, pokračovali prehliadkou katedrály, biskupského úradu ako aj krýpt. Po obede z vlastných zásob sme našu púť ukončili v ZOO v Spiš-skej Novej Vsi.

Posledný deň nášho tábora sme sa na pár hodín stali misi-onármi a roznášali sme radosť a úsmev k starým v našej obci. Potešili sme ich kytičkou, vy-robenou pohľadnicou, ale pre-dovšetkým našou prítomnosťou, spevom a časom, ktorý sme s nimi strávili.

Tábor bol pre nás zázračným časom, za ktorý patrí vďaka predovšetkým Bohu. Špeciál-ne poďakovanie patrí všetkým animátorom, ktorí venovali svoj čas, energiu a najmä svoje srd-cia deťom.

Ďakujeme aj všetkým dob-rodincom, rodičom, starým ro-dičom, sponzorom a všetkým ľuďom dobrej vôle, ktorí nám akýmkoľvek spôsobom pomohli pri organizácii tohto nášho tá-bora. ■ Miroslava Siteková

Jakubcova pekáreň na začiatku 90-tych rokov minulého storočia.



Najprv tam bývali zbojníci, po nich žandári. Keď sa však v dome piekol chlieb, bolo naj

■ Lýdia Vojtaššáková

Prvý kamenný dom v okolí bol postavený vedľa posledných dreveničiek. Dreveničky vydržali dodnes, chýrna kamenná stavba nie. Spomienky na ňu by mali ostať.

„Občas, vracajúc sa neskôr večer, som mala zvláštny pocit. Otváram ťažkú bránu, čo som sa vždy s ňou namordovala, prechádzam dvorom a vystupujem po kamenných schodoch. Myslí na skoby v komíne a padacie dvere v streche takmer hraničiace s cintorínom nad svahom. Ale prevažujú tie pekné spomienky. Dnes, aj keď sa nerada pozriem tým smerom, oči tam vždy zabľúdia. A je mi za rodným domom mojej mamy ľúto. Prežila tam detstvo a mladosť a ja pár rokov so starou ma-

mou, keď v ňom, po smrti svojho manžela, ostala sama.“

Takéto spomienky sme zachytili pred zhruba dvadsiatimi rokmi, keď sme sa so ženami troch generácií rozprávali o Jakubcovej pekárni pre regionálne noviny Oravec. Aby sa spomienky zachovali aj v Podbieli, pripomínáme ich teraz aj Podbielanom.

Spomienky už nezopakujú
Jakubcova pekáreň – tak hovorila Podbielania starému domu pod cintorínom. O spomien-

kach na zašlú krásu historickej prvého kamenného domu v okolí sme sa vtedy rozprávali s Emíliou Vrlákovou, dcérou pekára, ktorá v ňom prežila detstvo, denno-denne sa opájajúc vôňou pečeného chleba. Jej dcéra Silvia Matúšová robila v dome spoločnosť svojej starej mame po smrti starého otca. A najmladšia, pekárova právnučka Patrícia Korčušková dolovala spomienky od mamy i starej mamy.

Dnes už Emília Vrláková nežije, zomrela v roku 2003 vo

veku 72 rokov. Ani Silvia Matúšová už nezopakuje spomienky. Z tohto sveta odišla v roku 2018, mala 65 rokov. Kamennú stavbu noví vlastníci zbúrali, na jej mieste rastú iba vrbiny.

Drevo vydržalo, kameň nie

Anton Jakubec, pekár, sa prisťahoval na Oravu z Poľska. Keď bol nútený zavrieť a zrušiť svoju pekáreň v Tvrdošíne, kúpil kamenný dom v Podbieli. Na vtedajšie pomery to bol honosný dom s pavlačou patriaci kedysi papierni.

Jakubovci si dali záležať, aby boli dvor a záhrady po oboch stranách vždy upravené, zdobili ich kvety a ovocné stromy. Pokoj a život sálal aj z balkóna, ktorý bol obľúbeným miestom domácich a ich návštev.

Zvláštne. Prvý kamenný dom v okolí bol postavený vedľa posledných dreveničiek. Dreveničky vydržali dodnes, chýrna kamenná stavba nie.

Ústnym podaním sa zachovali legendy, že dom stavali zbojníci. Ktovie. Niektoré technické riešenia stavby tomu akoby prisviedčali. „Pamätám si na skoby v komíne širokom snád meter krát meter,“ hovorila pred dvoma desaťročiami Silvia Matúšová. „Po vnútornom obvode komína sa dalo výjsť z prízemí až pod strechu. A v streche boli padacie dvere, ktorými viedla úniková cesta na príľahlý svah. Možnože tak diaľ vnášali zbojníci poklad do domu i utekali pred pandúrmami. Potom tu vraj bola policajná stanica. Pre nás deti to boli ideálne miesta na skrývačky a naháňačky.“

Chlieb rozvážali na bicykloch

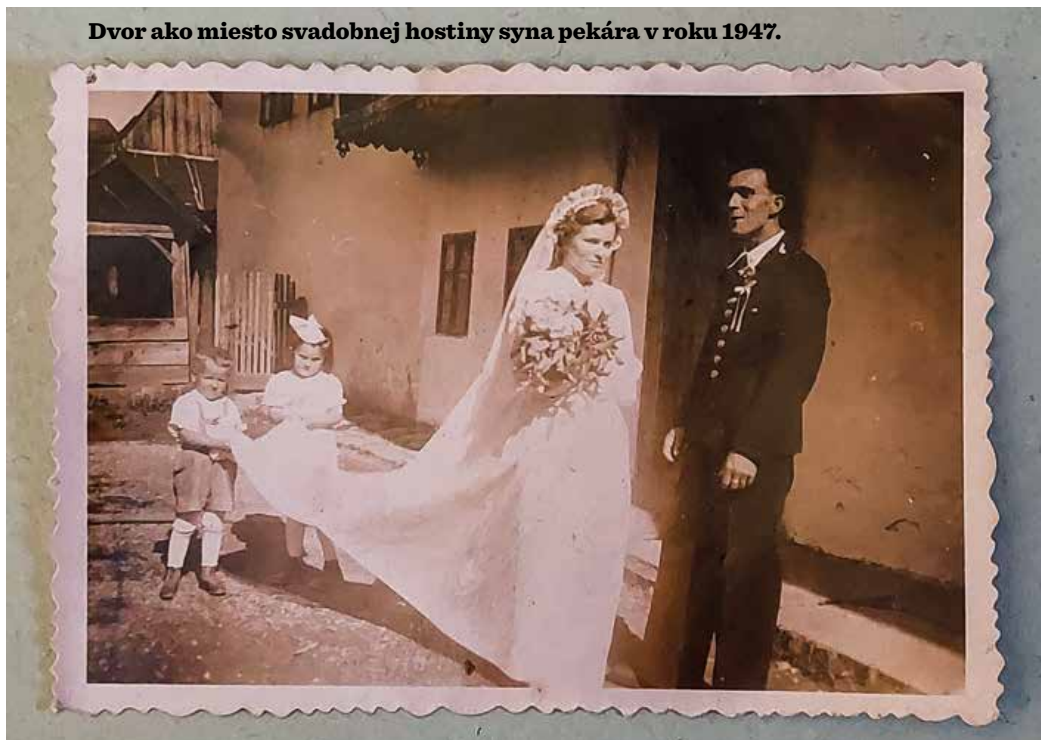
Túžbou Antona Jakubca bolo pokračovať vo svojom remese. A tak v prízemí veľkého domu, kúpeného od istého Podbielčančika, postavil veľkú pec. Rozkúpil a chlebom a rohlíkmi roky zásoboval okolité obchody.

„Brat mal v Trstenej obchodík s bicyklami,“ pamätala si stará mama Emília Vrláková. „Keďže náš koník by rozvoz nestíhal, vyfasovali sme so sestrami bicykle, krošne a každý deň rozvážali chlieb do Studejnej doliny, Nižnej, Krivej ba i Chlebníc. V noci sa pieklo, ráno už čakali ľudia pred domom. Neverili by ste, každý do chleba, dávajúc si ho do tašky, hneď zahryzol.“

Postupne v peci vyhaslo

K rokom druhej svetovej vojny sa viažu spomienky na pivnicu, ktorú ešte dlhé roky obdivovali stavebníci. Falošný vchod, oblúčková kamenná klenba vytvárali pocit istoty aj pred bombardovaním. Skrývali sa

Dvor ako miesto svadobnej hostiny syna pekára v roku 1947.



tu okolití gazdovia s rodinami v čase vojenských náletov.

Po znárodnení koncom štyridsiatych rokov dovybavili súdruhovia pekárňou novou technológiou, o desať rokov neskôr v peci vyhaslo. Ľudia si však na chlieb zo socialistických priemyselných pekární zvykali len postupne.

Anton Jakubec zakúpil vo svojej peci už len príležitostne, na väčšie či menšie sviatky. Vtedy sa zhŕkli pred pekárňou ženy z dediny i okolitých obcí s namiešaným cestom v košíkoch. Pec totiž stále čarovala.

V roku 1950 sa Emília Vrláková vydala, neďaleko si postavili nový dom. Dcéra Silvia sa však do jej rodného domu v rokoch 1968 až 1974 vrátila potešiť a doopatrovať starú mamu Emíliu po smrti manžela – pekára Antona Jakubca. Vtedy už pec nestála. Pár rokov pred-

tým sa rodinná rada dohodla na rekonštrukcii domu a tehly z pece využili inak. Miestnosť pekárne i takzvaný magazín potom už viac-menej slúžili len ako skladovacie priestory.

A všetko sa pominulo

Pivnica vydržala dlho, dom však schátral. Už aj preto, že zadné múry boli doslova vstavané do svahu. Ale poškodzovali ho aj kamióny, ktorých na medzinárodnej ceste popred dom premávalo čoraz viac.

Premoknuté popraskané múry, spadnutá strecha, v takomto stave odkúpila niekedy na prelome tisícročí kamenný dom obec. Predovšetkým kvôli novej ceste vedúcej na miestny cintorín. Predtým ju mal istý podnikateľ, nič však s budovou nepodnikol. Istý čas uvažovala obec o jej využití na zriadenie domu remesiel. Ani nový

majiteľ jej nepomohol. Museli ju zbúrať.

Na mieste, kde kedysi rozvoniaval chlieb, rastú už len vrby.

Dobový štýlový nábytok z piatich izieb horného poschodia príbuzní pred prvým predajom rozchytali. „Bol to pekný nábytok, mohutné postele v hostovských spálňach, lustre, ktoré boli síce nádherné, ale keď som mala z nich utierať pred Vianocami prach, už sa mi nezdarilo také pekné,“ hovorila vtedy Emília Vrláková.

„Ale rada spomínam na otca, ako si vždy ráno natrel krajec vlastného chleba maslom. A mama, tá ma vždy hľadala v záhrade medzi kvetmi. A mala tyrkysové hrnce s medeným pásikom odspodu, a každú sobotu sa musel pásik lesknúť ako zrkadlo. A - všetko sa pominulo.“

Vľavo od dnešnej cesty na cintorín stál v minulosti dom s pavlačou.





Išlo o loptičky, ale aj kostýmy

■ Nadšenci z TC Podbiel organizovali už tretí ročník tenisového turnaja zmiešaných dvojíc.

V blízkom okolí to je jediný turnaj takéhoto typu, preto sa tešil veľkému záujmu súťažiacich.

Zaregistrovalo sa až 11 párov, nielen z okolitých dedín, ale aj z Rabče, Srbska a ďalekých Dolniakov.

Po celom dni náročných zápasov vyzeral rebríček víhercov nasledovne: 1. Patrícia Kanderková a Miroslav Kontra, 2. Diana Bebejová a Samuel Zemančík, 3. Eliška Dreveniaková a Filip Kozáčík, 4. Lucia Kontrová a Lukáš Korčuška.



Tradičnou súčasťou tohto turnaja bývajú tiež tímové kostýmy, ktoré sa postarajú nielen o zábavu, ale aj o uvoľnenú atmosféru celej akcie.

Najviac hlasov udelili súťažiaci a fanúšikovia kostýmu Freda a Wilmy Flintstonovcov, v ktorých boli oblečení Filip Kozáčík a Eliška Dreveniaková.

Pre hostí, fanúšikov a ostatných športových nadšencov bol pripravený guláš, čapované pivo a príjemná hudba.

Organizátori ďakujú za vysokú účasť súťažiacich, fanúšikov a za spoločne strávený deň plný športu a pohybu. A tešia sa zas o rok.

■ Eliška Dreveniaková

Tretí raz, opäť vyšší level

■ Turnaj Re-Open Cup v Podbieli získava medzi tenistami čoraz väčšiu popularitu. Svedčí o tom aj fakt, že mužská kategória bola zaplnená v priebehu jedného dňa a z kapacitných dôvodov sa už musí hrať nielen na domácich kurtoch, ale aj v Nižnej a to dva dni.

Počasie vyšlo na jednotku, kurty stihol pokropiť dážď, ktorý prestal padať tesne pred začiatkom turnaja. Na turnaj prišli pozrieť a povzbudiť

aj legendy oravského tenisu a športu Juraj Bača, Marián Babinský a Marián Klimčík, za čo sú organizátori veľmi vďační. „Osobitná vďaka patrí podávačom a podávačom loptičiek a taktiež členom TC Podbiel, ktorí akciu zastrešovali.“

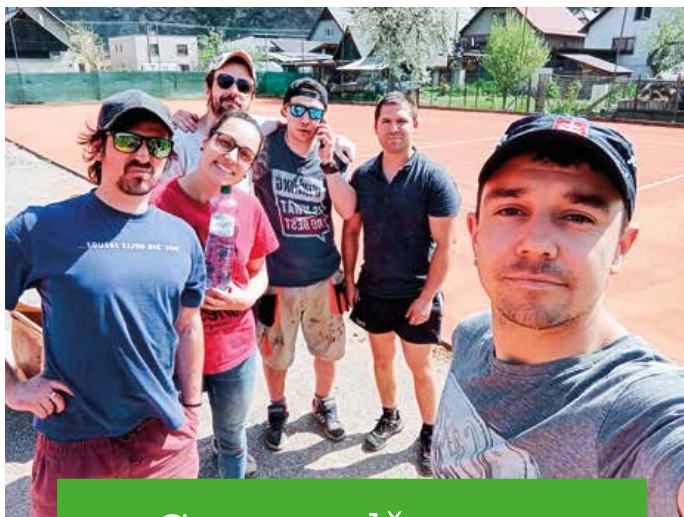
Mužskú kategóriu v 3. ročníku turnaja ovládol Samuel Zemančík pred Jaroslavom Daňom, tretí skončil Ľubomír Kanderka, štvrtý Marián Klimčík.



V ženskej kategórii zvíťazila Lucia Dreveniaková, druhé miesto obsadila Eliška Dreveniaková, tretie Patrícia Kanderková, štvrté Korina Kozáčík.

■ Ľubomír Kanderka





Cesta nadšencov z TC Podbiel nabrala správny smer

So šéfom tímu TC Podbiel **Lubomírom Kanderkom** sme sa stretli na mieste, kde to všetko vzniklo – na terase Pizzérie. Pred zhruba troma rokmi tam sedela partia nadšencov, hovorili o potrebách dediny, snoch, zmysluplne využítí voľného času, tvorili klub, vymýšľali jeho názov, logo, plánovali akcie. Chceli dať Podbielanom priestor na pohyb a zaštiepiť ich záujmy. „V kovidových časoch som sa vrátil z Bratislavy žiť späť na Oravu,“ hovorí Lubomír. „V minulosti som sa venoval tenisu, tak mi napadlo, že by sme mohli dať do poriadku kurty. Ale nechcel som sa venovať iba tenisu, ale akýmkoľvek športom, ktoré spájajú rôzne skupiny ľudí. A nemalo by to byť iba o výkone, ale najmä o zábave.“

Dnes má TC Podbiel za sebou šesť tenisových turnajov, jeden futsalový, pripravujú volejbalový. Skúsili šípky i poker.

Turnajom predchádzali brigády

Nevyužitým tenisovým kurtom vdýchli nadšenci nový život.

„Venovali sme mu dve desiatky brigád. Pomáhali kamaráti, známí, ak nemohli, poslali deti.“ Bolo treba odstrániť starú antuku a dať do poriadku podklad, zabudovať čiary, nasypať novú antuku, opraviť opltenie, schody, skrášliť areál.

Problémom ostáva, že ku kurtom nie je dotiahnutá voda a antuka si vyžaduje polievanie.

„Uvažovalo sa o vrte, voda v podlaží je, ale k riešeniu zatiaľ nedošlo. Keď sme potrebovali poliať kurty počas turnajov, pomohli hasiči s cisternou. Vo veľmi nutných prípadoch je možné urobiť prívod zo športovej haly, ale neradi by sme na polievanie používali pitnú vodu,“ hovorí Lubomír.

Zábava k turnajom patrí

Dva tenisové turnaje v dvojhrách i mixovaných štvorhrách už majú na tenisovej scéne cveng. V snahe urobiť tenisu osvetu a pritiahnuť k nemu aj menej zdatných hráčov vymyslel Lubomír Kanderka oživiť turnaj vo štvorhre o súťaž o najkrajší kostým.

„Myslel som na tenisové outfity, ale ľudia začali chodiť skôr v kostýmoch karnevalových,“ smeje sa. „Teší ma, že sa turnaja zúčastňujú aj dvojice, kde pár nie je výkonnostne na rovnakej úrovni. A som rád, že postupne sa deti učia, ako sa majú správať ku kurtom, že to nie je priestor na futbal v kopačkách, či tréning šmyku na bicykli.“

Úspech mal aj regionálny futsalový turnaj. V Podbieli by sa mohli vrátiť aj k volejbalu. Tréninky bežia, pripravuje sa aj turnaj. „Skúšali sme turnaj v šípkach, ten sa neujal.“

TC Podbiel zorganizoval už aj pokrový turnaj. „Bol to skôr taký pokus, ako spojiť do nejakej skupiny aj pivkárov v krčme.“

Založili občianske združenie

Vlani v januári oficiálne vzniklo občianske združenie TC Podbiel. Jeho cieľom je podpora športu všeobecne, ale aj pohybových aktivít ľudí všetkých vekových kategórií, ako ak všetkého čo súvisí s celkovou telesnou i duševnou kondíciou a zdravým životným štýlom.

Členovia združenia chcú podporovať rekonštrukcie športovísk a iných miest na realizáciu rôznych druhov športu, podporovať športové turnaje, odborne viesť tenisové tréningy,

prípravy na súťaže a poskytovať odborné rady v súvislosti so zdravím a výživou športovca.

Zakladateľom združenia bol Ľubomír Kanderka, spolu s Rastislavom Mintálom a Miroslavom Kontrom. Dnes má združenie 14 členov, ale okolo aj ďalších podporovateľov.

„Nie je to len o mne, je to o slobodnej práci a spolupráci členov,“ hovorí Ľubomír. „Kolegovia z druženia už robia vlastné turnaje. Ak má niekto nápad, víziu, poradíme mu, prideme pomôcť, ale organizátorom je on. Tak sa napríklad začal futsalový turnaj Filipa a Adama Kozáčikovcov.“

Začínal na betóne s lankom

Ľubomír s bratom Dávidom pričuchli k tenisu ešte v detstve. Z lanka a silonu si urobili sieť, natiahli na cestu a pinkali do loptičky. Viac skúseností získali na kurtach rodinného známeho, na ktorých trávili veľa času. „Potom sme sa hrávali na turnajoch Talent Cup organizované pre mládež vo veku 15 až 18 rokov. Na regionálnej úrovni sme boli dobrí. Potom prišli zranenia a iné povinnosti, ďalej sme to nedotiahli.“

Do budúcnosti by Ľubomír chcel podchytiť mládež, vytvoriť možnosti, aby mohli trénovať niektoré športy priamo v dedine. Zaktivizovať deti k pohybu plánuje v školskom športovom krúžku. Rád by sa tiež venoval tenisu trénersky. Organizačné veci okolo turnajov z časových dôvodov odovzdáva iným, rád im však bude pomáhať. „Čo už je na pravidelnej báze, čo má koncept, progres, posúvam ďalším.“

Logo TC Podbiel zobrazuje tenisovú raketu so symbolmi rôznych druhov športu. Akoby objímala množstvo aktivít, ktoré je možné robiť aj v Podbieli. Stačí snaha, nápad. Každému potenciálnemu organizátorovi, ktorý s nejakým zmysluplným príde, radi pomôžu.

„Sme na začiatku cesty, ktorá sa možno v budúcnosti rozdvíja a povedie od športu aj do iných oblastí,“ dodáva Ľubomír Kanderka. ■ Lýdia Vojtaššáková



Vynovené tenisové kurty.



Tenisové kurty pred rekonštrukciou.



Chutná držková a nablýskané mašiny. Taká bola rozlúčka s letom

Mnoho ľudí si na konci augusta kladie otázku, ako najlepšie sa rozlúčiť s letom. Odpoveď je pritom úplne jednoduchá. Podbielanská držka a Podbielanský drevorubač je garanciou skvelej akcie, ktorá prináša kopec zábavy, dobrú náladu, chutné jedlo ale hlavne súťažnú atmosféru plnú napätia a emócií a to všetko na jednom mieste v areáli Františkovej huty.

■ Po úspešnom 8. ročníku akcie máme za sebou ešte úspešnejší 9. ročník, o čom svedčí najmä počet prihlásených súťažných družstiev a počet prítomných divákov.

O absolútneho víťaza súťaže vo varení držkovej polievky bojovalo 34 súťažných tímov a o najzručnejšieho drevorubača sa popasovalo 12 pilčíkov pod dohľadom vyše 2000 návštevníkov.

Najchutnejšie navarili Truckeri

Nakolko je pre občajného človeka extrémne náročné otestovať 34 súťažných vzoriek držkovej polievky, tento rok bola šesťčlenná porota rozdelená na dve skupiny.

Obe skupiny si zvolili do finále 10 najlepších vzoriek, z ktorých jednoznačne bodovo zvíťazila držková polievka súťažného tímu s názvom Truckeri. Druhé miesto si odniesli Schnoblovci z Hamuliakova a tretí skončili Seniori z Nižnej.

Svoj kumšt ukázalo dvanásť pilčíkov

Popri varení držkovej polievky prebiehali pilčícke disciplíny,



ako ťahanie lana, prerubovanie klátu a odvetvovačka, ukončené kráľovskou stínkou.

V týchto disciplínach sa pilčíci poriadne zapotili a prven-

stvo si obhájil Erik Matejka. Na druhom mieste sa umiestnil Miroslav Matloň a na treťom Šimon Smolár. Víťazom gratulujeme.

Diváci vyberali najkrajšie mašiny

Novinkou tohto ročníka bol okrem tradičného zrazu ťahačov aj zraz terénnych nákladných automobilov Praga V3S, ľudovo nazývaných vetriesok. Deň pred konaním akcie sa všetky stroje tradične presunuli spanilou jazdou na miesto konania akcie. Celkovo sa zrazu zúčastnilo 15 strojov V3S z rôznych odvetví a veru bolo sa na čo pozeráť. Ani tieto mašiny neodišli naprázdno a počas celej súťaže mohli diváci hlasovať v ankete o najkrajší ťahač a najkrajšiu V3S prostredníctvom sociálnej siete. Vyhodnotenie ankety a fotky strojov nájdete na oficiálnej facebookovej stránke O Podbielanskú držku. Víťazom gratulujeme.

Na záver sa v mene organizátorov akcie chceme poďakovať všetkým, ktorí priložili ruku k dielu a pomohli nám s organizáciou súťaže aj tento rok, a to hlavne sponzorom akcie, porotcom a rozhodcom, súťažiacim a v neposlednom rade všetkým divákovi a návštevníkovi, ktorí nás prišli podporiť.

■ Ján Lacko ml.,
DHZ Podbiel